

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 16P/66/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7925201436
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Miklošová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2025:7925201436.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov samosudkyňou JUDr. Zuzanou Miklošovou, v právnej veci maloletých detí A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom D. XXXX/XX, E., zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, na návrh matky F. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/XX, E., za účasti G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. X, K. L., zastúpeného opatrovníkom obcou K. J., K. J. XX, K. L., za účasti M. D. N., prokurátorky Okresnej prokuratúry E., v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Návrh zamieťa.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 6.5.2025 domáhala zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného zo strany otca G. H. v minimálnej výške na obe deti. V návrhu uviedla, že asi jeden rok zabezpečuje starostlivosť, výchovu a výživu maloletým deťom. Otec detí žil v jej domácnosti. S otcom detí nemieni obnoviť spolužitie. Otec sa o deti nezaujíma a vyživovaciu povinnosť si neplní.

2. Opatrovník otca vo svojom podaní zo dňa 25.6.2025 uviedol, že G. H., nar. XX.XX.XXXX sa dostavil dňa 23.6.2025 na obecny úrad z dôvodu vyzdvihnutia finančnej hotovosti. Zo strany opatrovníka bol vyťaženy ohľadne otcovstva a rodičovských práv a povinností k maloletým deťom A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX. G. H. uviedol, že tieto deti nie sú jeho, že to neprichádza do úvahy. Ďalej uviedol, že počas pobytu u príbuzných (rodina B.) so svojou družkou D. G., dostal k podpisu od nejakého F. B., písomnosti. Čo tam bolo napísané nevie, nedokáže si to prečítať. Je si vedomý toho, že na neho bol vyvíjaný psychický a fyzický nátlak a z obavy, aby sa situácia nevyhrotila nedošlo k bitke, prípadne aby neboli vyhodení z domu (nikoho iného na Slovensku nepozná a nevedel by kam má ísť), dokument podpísal.

3. Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

4. Z rodného listu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX zo dňa XX.X.XXXX (matričný úrad Trebišov, zv. XX, ročník XXXX, strana XX, por.č. XXX) súd zistil, že matka dieťaťa je F. B., nar. XX.X.XXXX a otec G. H., nar. XX.XX.XXXX.

5. Z rodného listu C. B., nar. XX.X.XXXX, nar. XX.XX.XXXX (matričný úrad E., zv. XX, ročník XXXX, strana (nečitateľná), por.č. XXX) súd zistil, že matka dieťaťa je F. B., nar. XX.X.XXXX a otec G. H., nar. XX.XX.XXXX.

6. Matka vo svojej výpovedi dňa 9.7.2025 uviedla, že otcom oboch detí je G. H.. V čase, keď spoznala H., chodila s M. O., ktorú ju nechal. Zdá sa jej, že v tom čase už bola tehotná s mal. A. resp. keď spoznala H. mal. A. už bol na svete. H. spoznala cez facebook. Prišiel na Slovensko, dva mesiace spal u jej sestry a potom prišiel už bývať k navrhovateľke. Bol u nich 3-4 mesiace, potom odišiel do ČR na brigádu. Po mesiaci sa vrátil, žil s navrhovateľkou dva týždne, odišiel do ČR a už sa nevrátil. Navrhovateľka v ďalšej časti svojej výpovedi uviedli, že H. chodil často na Slovensko, vždy 10. v mesiaci sa vracal do ČR, lebo tam mu vyplácali dôchodok. H. uznal otcovstvo naraz k obidvom deťom, lebo si myslel, že je otcom aj A.. O. si myslí, že je otcom A., no matka mu povedala, že nie je.

7. Pod sp.zn. 16Pc/9/2022 sa viedlo na Okresnom súde Trebišov konanie o určenie otcovstva M. O., nar. X.XX.XXXX voči maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX, na návrh matky F. B., nar. XX.X.XXXX. Súd konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku navrhovateľkou.

8. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že rodičia B. F., nar. XX.XX.XXXX a H. G., nar. XX.XX.XXXX nie sú manželia. Z ich družného spolužitia pochádza mal. B. A., nar. XX.XX.XXXX a mal. B. C., nar. XX.XX.XXXX. Matka má vyživovaciu povinnosť aj k mal. B. B., nar. XX.XX.XXXX, u ktorej otcovstvo nie je v rodnom liste určené. Matka žije spoločne s mal. deťmi v E. I. P. D. J. XX v domácnosti svojich rodičov Q. a F. B.. Rodina obýva dvojizbový byt s kuchyňou a príslušenstvom. V spoločnej domácnosti žijú mal. súrodenci matky a to B. E. a B. R.. Hygiena bývania bola v čase zisťovania pomerov na požadovanej úrovni. Matka mal. detí je na rodičovskej dovolenke. Jej príjmom je rodičovský príspevok vo výške 351,80 Eur mesačne a prídavok na dieťa vo výške 60 Eur mesačne. Na výdavky spojené s vedením domácnosti momentálne svojim rodičom neprispieva. Matka má bežné výdavky spojené so starostlivosťou, výchovou a výživou mal. detí. Mal. deti A. a C. sú zdravé a ich ošetrojúcou detskou lekárkou je A. S. T. E.. Mal. deti sú v priamej osobnej celodennej starostlivosti matky. Matka trvá na návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností, ako aj na dôvodoch v ňom uvedených v celom rozsahu. Nemá záujem o zmier a obnovu spolužitia s otcom mal. detí. Rodičia žili naposledy v domácnosti matky. C. B. nevie uviesť časový interval spolužitia. Otec mal. detí sa zdržiava na adrese K. J. K. XX, je pravdepodobne bezdomovcom. Nemá záujem o mal. deti, nekontaktuje ich. Vyživovaciu povinnosť si neplní.

9. Rozsudkom Okresného súdu v U. (K. L.) č.k. 13P/244/2011-193 zo dňa 29.9.2014 sa zmenil rozsudok Okresného súdu T. U. č.k. 13Nc 1214/2010-48, 4PaNc 125/2010 zo dňa 13.6.2011 tak, že súd obmedzil spôsobilosť G. H., nar. XX.XX.XXXX na právne úkony tak, že menovaný:

- nie je spôsobilý samostatne nakladať s finančnými prostriedkami okrem čiastky 100 ,-Kč týždenne slúžiacej k uspokojovaniu potrieb každodenného života
- nie je spôsobilý spravovať svoj majetok, bez toho, aby mu hrozila závažná ujma, a to v akomkoľvek rozsahu, okrem čiastky 100 Kč týždenne slúžiacej k uspokojovaniu potrieb každodenného života
- nie je spôsobilý porozumieť dôsledkom uzatvárania zmlúv(kúpnej, darovacej, úverovej a iným), nie je spôsobilý rozpoznať potrebu uzavretia zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb, nie je spôsobilý obstarávať si svoje záležitosti, pokiaľ sa týkajú konaní pred úradmi v súvislosti s podávaním žiadosti o priznanie dávky štátnej sociálnej podpory, vybavovania dokladov a podobne
- nie je spôsobilý rozhodovať o prijatí a odmietnutí zdravotníckych služieb okrem bežného vyšetrenia
- nie je spôsobilý pochopiť účel a dôsledky uzavretia manželstva
- nie je spôsobilý pochopiť význam a dôsledky zapretia otcovstva
- nie je spôsobilý pochopiť význam a dôsledky inštitútu osvojenia dieťaťa, vrátane súhlasu s osvojením
- nie je spôsobilý výkonu rodičovských práv a povinností/ pokiaľ sa týkajú starostlivosti o dieťa, ochrany dieťaťa, zabezpečovania jeho výchovy a vzdelania, určovania miesta jeho bydliska, jeho zastupovania a spravovania jeho majetku/ okrem udržiavania osobného styku za prítomnosti plnoletej a plne spôsobilej osoby
- nie je spôsobilý obstarávať si a to v akomkoľvek rozsahu majetok
- nie je spôsobilý porozumieť zmyslu, účelu a dôsledkom volieb, vrátane možnosti voliť a byť volený
- nie je spôsobilý konať v pracovnoprávných vzťahoch

10. Rozsudkom Okresného súdu v U. č.k. 13P/244/2011-193 zo dňa 29.9.2014 súd zbavil V. H., nar. X.X.XXXX funkcie opatrovníčky a za opatrovníka G. H., nar. XX.XX.XXXX ustanovil Obec K. J., so sídlom K. J. XX.

11. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu v U. č.k. 4C 188/2016 zo dňa 14.11.2016 súd zistil, že rozsudkom Krajského súdu v C. č.k. 64 Co 33/2015-249 zo dňa 21.4.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 8.6.2015 bol G. H. obmedzený spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilý právne konať v majetkových vzťahoch s výnimkou 100 Kč týždenne, nie je spôsobilý konať na úradoch, nie je spôsobilý rozhodovať o prijatí a odmietnutí zdravotníckych služieb okrem bežného vyšetrenia, nie je spôsobilý uzavrieť manželstvo, zaprieť otcovstvo, osvojiť dieťa ani udeliť súhlas s osvojením, nie je spôsobilý nakladať s majetkom pre prípad smrti, nie je spôsobilý voliť a byť volený, nie je spôsobilý konať v pracovnoprávných vzťahoch, nie je spôsobilý výkonu rodičovskej zodpovednosti okrem udržiavania rodičovského styku s maloletou F., G., A., J. za prítomnosti plnoletej a svojprávnej osoby.

12. Rozsudkom Okresného súdu v U. č.k.13P 244/2011-420, č.k. 4P a Nc 82/2023, 4P a Nc 83/2023, 4P a Nc 84/2023, zo dňa 2.5.2023, súd rozhodol okrem iného aj o predĺžení doby obmedzenia spôsobilosti na právne úkony G. H., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Krajského súdu v C. č.k. 64 Co 33/2015-249 zo dňa 21.4.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 8.6.2015, na dobu 5 rokov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku(13P 244/2011-420, č.k. 4P a Nc 82/2023, 4P a Nc 83/2023, 4P a Nc 84/2023, zo dňa 2.5.2023) tak, že

- nie je spôsobilý samostatne právne konať okrem bežných záležitostí každodenného života a nakladať s čiastkou 100 Kč týždenne slúžiacej k uspokojovaniu bežných záležitostí každodenného života; na iné právne konanie nie je spôsobilý
- nie je spôsobilý voliť a byť volený
- nie je spôsobilý právne konať v oblasti poskytovania zdravotníckej starostlivosti, dávať súhlas s výkonom zdravotníckych služieb vrátane bežného ošetrovania
- nie je spôsobilý výkonu rodičovskej zodpovednosti, okrem udržiavania osobného styku s maloletými deťmi za prítomnosti plnoletej a plne spôsobilej osoby.

13. Zo znaleckého posudku vyhotoveného A. A. W. znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvia psychiatria zo dňa XX.X.XXXX súd zistil, že G. H., nar.XX.XX.XXXX trpí duševnou poruchou a to stredne ťažkou mentálnou retardáciou /imbecilita/, ktorá nie je len prechodná a to aj napriek liečbe.

14. Kolízny opatrovník navrhol návrh zamietnuť.

15. Prokurátorka navrhla návrh zamietnuť s poukazom na rozsah obmedzenia spôsobilosti G. H. na právne úkony v čase určovania otcovstva.

16. Podľa § 36 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Podľa §38 ods.1 zákona č. 40/1964 Zb.(Občiansky zákonník), neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

18. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že matka sa domáha úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Z rodných listov súd zistil, že u oboch detí je ako otec zapísaný G. H., nar. XX.XX.XXXX. K určeniu otcovstva k oboch deťom došlo na matričnom úrade súhlasným vyhlásením F. B., nar. XX.X.XXXX a G. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú zapísaní ako rodičia maloletých detí.

19. Z rozsudku Okresného súdu v U. č.k. 13P/244/2011-193 zo dňa 29.9.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v C. č.k. 64 Co 33/2015-249 zo dňa 21.4.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 8.6.2015 súd zistil, že G. H., nar. XX.XX.XXXX je okrem iného obmedzený v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu konania na úradoch.

20. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony je rozhodnutím o osobnom stave, a preto je záväzný nielen pre súd, ale aj pre ostatné štátne orgány a má svoj dosah aj voči iným právnickým osobám a fyzickým osobám. Ak fyzická osoba obmedzená na právne úkony urobí právny úkon, na ktorý nie je spôsobilá, pôjde o absolútne neplatný právny úkon. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona a hľadá sa naň, ako keby nebol urobený.

21. Vychádzajúc z vyššie uvedeného vyplýva, že právne úkony - určenie otcovstva G. H., nar. XX.XX.XXXX k maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletému C. B., nar. XX.X.XXXX, sú absolútne neplatné, tzn. že na určenie otcovstva sa hľadá ako keby nikdy urobené nebolo. Rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom má preto len matka.

22. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd návrh matky ako nedôvodný zamietol.

23. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu v 4 vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.